

Kohász Művelődési Központ Egyesület

3100 Salgótarján, Salgó út 46.

Tel: 32/310-621 06 20 570 7802

E-mail: kmke@citromail.hu

A Salgótarjáni Kohász Művelődési Központ az ország egyik legrégebb kulturális intézményeként 1878-tól végez rendszeres és sokoldalú kulturális tevékenységet. A helyi „vasgyár” (később Acélgvár Rt.) által alapított létesítmény a gyártelep impozáns, 2300 négyzetméter alapterületű, műemlék jellegű épülete, amely kedvező építészeti adottságaival -az egykori Olvasóegylet és Tiszti Kaszinó

színtereinek ötvözésével - még ma is alkalmas a szakma szinte valamennyi formájának és módszerének gyakorlására.

A 131 éves intézmény oroszlánrészét vállalt az iparosodó – 1922-ben falai között városossá nyilvánított – Salgótarján közösségi életének, kulturális hagyományainak, szokásainak kialakításában. Színházpótló szerepével, (kiváló akusztikájú színháztermével és legendás színjászóival) népszerű zenekaraival (szimfonikus, fúvós és szalonzenekar) dalárdájával, néptáncosaival, tánciskolaival és balett tanfolyamaival, előkelő báljaival (tükrös báltermével) és közművelődési könyvtárával a megye határain túl is ismert és kedvelt intézménnyé vált. Van tehát mit őriznie és továbbadnia a fenti tevékenységekre alapított közhasznú egyesületnek.

A nagy múltú -131 éves - művelődési intézmény tartalmi munkájának gerincét jelenleg a tradíciós (zömmel 100-120 év feletti) amatőr MŰVÉSZETI CSOPORTOK, a szabadidős KISKÖZÖSSÉGEK, valamint az egykori olvasóegyletből kinőtt, - jelenleg 35 ezer kötetes- közművelődési KÖNYVTÁR működtetése jelenti.

Mindezek mellett jelentős igény van a különböző MŰVÉSZETI ESEMÉNYEK, műsoros estek, hangversenyek, pódium rendezvények, KIÁLLÍTÁSOK és a sajátos HAGYOMÁNYÁPOLÓ RENDEZVÉNYEK –Bányász- Kohász Szakestély, Petőfi Színjászok Szakestélye, Váci Mihály Városi Diák Vers- és Prózamondó verseny, Acélgvári Sördélután, Borkohászok versenye, Borka Napi Koccintós stb. - rétegtalálkozók, valamint a szórakoztatást szolgáló bálók, táncos mulatságok megtartására is.

KOHÁSZ FÚVÓSZENEKAR

Az egyesület első művészeti csoportjaként, már 1879-ben megalakult, tehát az idén 130 éves. Tagjai kezdetben azok az acélgváriba betelepített német és cseh szakmunkások voltak, akik fúvós hangszereken is tudtak játszani, sőt még a helyieket is megtanították. A zenekar fennállása óta az egyik legnépszerűbb és összetartóbb csoportja az intézménynek.

Több szakmai díjat és minősítést is szereztek, így 1972-ben Aranylant majd Aranydiploma minősítést, 1975-ben Kiváló Együttes címet, majd 2001-ben Művészeti Nívó Díjat. A város önkormányzata – amely gyakran hívja az együttest különböző rendezvényeire és ünnepségeire - 2002-ben, majd 2006-ban is „Salgótarján Kultúrájáért” díjjal ismerte el a zenekart.

A Nógrád megyében immár egyedülálló (az egykori bányász fúvószenekar tagjait is befogadó) együttes utánpótlását jelenleg az intézménnyel hosszú évek óta jó kapcsolatban álló salgótarjáni zeneiskola biztosítja.

A csoport – gyakori szereplései mellett - hetente 2-szer tart próbát az intézményben. és havonta ténzenét a ház előtt vagy a Dolinkában (a gyári lakótelep ligetében) .Karmesterük Boros Sándor, egyesületünk művészeti vezetője.

KOHÁSZ DALÁRDA

A KOHÁSZ DALÁRDA 1892-ben, azaz 117 éve alakult és ma Bányász Kohász Dalkör-ként működik. Az elnevezésükben történt változás kifejezi, hogy a klubszerűen működő, de mindmáig aktív, színpadképes - zömmel kohó, gépész és bányamérnökökből álló - zenei csoport tagjai felvállalták a bányász-kohász hagyományok őrzését (Bányász-Kohász Szakestélyek, rendezvények) és fontos feladatuknak tartják az egykori bányász - kohász dalok gyűjtését, előadását és népszerűsítését is. (Az elmúlt években Dalos Füzetet és több CD-t is megjelentettek.) A népszerű csoport évről évre több helyi fellépésen, országos fesztiválon és külföldi turnén vesz részt, emellett kutató, hagyományápoló munkájukat is egyre többen igénylik. Vezetőjük Diósi János kohómérnök, aki egyben fúvószenészünk is.

Petőfi Színjátszó Szakosztály

A PETŐFI SZÍNJÁTSZÓ SZAKOSZTÁLY 2008-ban ünnepele 120. fennállási évfordulóját. Az egykori MŰKEDVELŐ TÁRSASÁG hosszú évtizedekig (az 1970-es évek közepéig) színházpótló szerepet töltött be Salgótarjánban. (1946-banvették fel Petőfi Sándor nevét és Munka valamint Petőfi díjat alapítottak a szereplők évenkénti elismerésére, melyeket március 15-én, ünnepi szakestély keretében adtak át.) A petőfisek az ismert drámák, vígjátékok, népszerű operettek és zenés darabok rendszeres bemutatása mellett részesei voltak az üzemi (un. szalonnás) ismeretterjesztésnek, később a pódiumjátékoknak és irodalmi színpadi bemutatóknak is. A kétszeres Kiváló Együttes számtalan elismerést, fesztiváldíjat és kitüntetést kapott -különösen az 50-es és 60-as években – de még a 2002-ben is. A népes és népszerű (sok vonatkozásban legendás) társulatnak sok híressé vált helyi személyiség (Solti Károly, Hollai Kálmán stb.) is tagja volt. A csoport tagsága ma már zömmel idős emberekből áll és klubszerű keretek között működik, de évente még több fellépést is elvállalnak, főként ünnepi alkalmakkor és a Petőfi Szakestélyeken. Jelenlegi rendezőjük Bolyós Lászlóné

Utánpótlás csoportjaik a Kiviszi Színjátzók és a Vertich Színpadstúdió. (Vertich József volt az egyik legismertebb rendezője a Petőfi Szakosztálynak.) A Vertich Színpadstúdió jelenlegi vezetői, rendezői és oktatói (T. Pataki László, Patakiné Kerner Edit, Molnár Ernő, Susán Ferenc) valamennyien a Petőfiből nőttek ki, tagságuk többsége pedig a Váci Mihály nevű viselő vers és prózamondó versenyeken mutatta meg először tehetségét.. Céljuk - a nagy elődök nyomdokain haladva- egy önálló színházi társulat létrehozása Salgótarjánban.

AKKORD KOHÁSZ FÚVÓS KIEGYÜTTES

Az AKKORD KOHÁSZ FÚVÓS KIEGYÜTTES 1981-ben alakult és nevük ma már egyre ismeretben cseng a városban és a megyében, sőt sok országos és külföldi fesztiválon is. A kürt kvartettnek indult, de különféle egyéb hangszerelésekben is kitűnően muzsikáló együttes az elmúlt években több hazai, nemzetközi meghívásnak is eleget tett. (Erdély, Szlovákia, Budai Vár, Gödöllő, stb.) Az idén például a moldvai csángókhöz, Pusztinára kaptak meghívást a pünkösdi ünnepekre. Visszatérő felkérései sorában rendszeressé váltak a kamara hangversenyek (vendégművészek meghívásával), a Megyei Vadásznapokon való közreműködés és újabb színpadot jelent a bálók, falusi mulatságokon – nyitó műsorszámként - való fellépésük. Fő feladatuknak tekintik a megye zenei hagyományainak ápolását, kapcsolatuk elmélyítését és közös fellépések vállalását a Bányász Kohász Dalkörrel, mely szándékuk a „Múzeumok Éjszakáján” már több alkalommal meg is valósult. Lehetőséget biztosítanak a helybéli amatőr zenészek csatlakozására, akik lelkesedésükké és tudásukkal tovább gazdagítják a jól összeforrott csapatot, s ezáltal repertoárjuk is bővül. Vezetőjük Bartus László zenetanár.

Az egyesület nemzetközi kapcsolatai között kiemelt helyen szerepel a losonci Kármán József Színházzal, a Füleki Férfikkal (mindkettő szlovákiai) kialakított jó együttműködés, valamint az az erdélyi kapcsolat, melynek révén fúvószenészeink rendszeresen részt vesznek az Ó-Radnai Magyar Művészeti Napokon.

KOHÁSZ KÉPZŐMŰVÉSZ KÖR

A KOHÁSZ KÉPZŐMŰVÉSZ KÖR (amely az 1996-ban létrehozott Grafikai Műhelyből nőtte ki magát) az intézmény legfiatalabb alkotó köre, de rövid idő alatt is nagy népszerűsége és tehetséges – a megye legjobb képzőművészeit tömörítő - tagságra tett szert. Az intézményben évente 8-12 saját tárlatot rendeznek, de a házon kívüli helyszíneken ennél jóval több bemutatkozásuk és közreműködésük (mások kiállításainak megnyitása) van. A kört Losonczy Ildikó -egyesületünk könyvtárosa -vezeti, aki maga is elismert képzőművész megyénkben.

Az egyesület által működtetett KLUBOK ÉS SZAKKÖRÖK is elsősorban a hagyományápolás és a bevált helyi közösségi, szórakoztatási szokások köré szerveződtek és meglehetősen sokoldalú igényt elégítenek ki működésükké. Számuk szinte évről-évre változik és hol a lakossági rétegződés hol pedig a szakmai érdeklődés kap elsőbbséget tevékenységükben. Szeretnek egymás foglalkozásain részt venni és közös rendezvényeket, megemlékezéseket, szórakoztató esteket szervezni..

Az intézményben jelenleg működő 6 kisközösségnek mintegy 140 tagja van, ezen belül több mint 50 fős a KMKE (egyesületi) Baráti Kör. Őket követi létszámban a Kohász Kaszinó tagsága (mindkettőről részletesebb tájékoztatást is adunk) de igen népszerű az ifjú irodalombarátok, a nótakedvelők, az SKSE Öregfiúk (egykori gyári sportolók) és a Jazz Klub tevékenysége is. Foglalkozásaik száma 2008-ban évben 346 alkalom volt.

